

K PROBLEMATICE ZELENĚ V ÚZEMNÍCH PLÁNECH

Martin Tunka

Článek reflektuje problematiku zeleně v územních plánech z pohledu pracovníka Ministerstva pro místní rozvoj a je reakcí na předchozí příspěvek „Plochy zeleně v územním plánu“.

Účelem těchto poznámek není polemizovat s autorem článku, který zvolil téma zasluhující pozornost nejen odborné veřejnosti. Na toto téma lze nahlížet z mnoho hledisek a každé může mít svůj účel a přínos. Téma určitě vyžaduje další diskusi, která umožní pojmenovat skutečné nebo zdánlivé příčiny opomíjení zeleně v územním plánování.

Zeleň, rostlinný pokryv (vegetace) je součástí krajiny i zastavěného území. Zeleň je významnou podmínkou pro příznivé životní prostředí, např. i pro rekreaci nebo pro společenský život. V závěru článku autor stručně zmiňuje, jaké možnosti poskytují předpisy stavebního práva pro řešení tématu zeleně, i když „zeleně“ není v územním plánu uvedena jako samostatné téma. Řešení zeleně je v územním plánu zahrnuto do koncepce veřejné infrastruktury (veřejná zeleň, park), je součástí koncepce uspořádání krajiny (např. územní systémy ekologické stability), systém sídelní zeleně je zahrnuto do urbanistické koncepce. Je-li to účelné, je samozřejmě možné vymezit plochu zeleně, i když ji vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, výslovně nezmiňuje. V ní uvedené plochy jsou minimem shody, které se povedlo dosáhnout po více než desetileté diskusi o „standardizaci“ ploch v územních plánech. K vyjádření problematiky zeleně v územním plánu je možné použít i po-

třebná schémata. Možnosti předpisů stavebního práva k řešení zeleně v územním plánování nejsou dosud v běžné praxi pořizování a zpracování územních plánů dostatečně využívány z řady důvodů, z nichž některé autor zmiňuje.

Zeleň a krajina jsou tématem činnosti několika resortů, zejména Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a Ministerstva životního prostředí (MŽP). Na krajinu a podmínky pro zeleň v ní má významný vliv i Ministerstvo zemědělství (MZe) – např. témata vodního režimu v krajině, ochrany před povodněmi, hospodaření s vodou jako hospodářským zdrojem. Řada témat souvisejících s řešením zeleně a krajiny (např. cílové charakteristiky krajiny v zásadách územního rozvoje, koncepce uspořádání krajiny v územním plánu, ochrana krajinného rázu) je předmětem dlouhodobé spolupráce MMR a MŽP. Hledání shody v přístupech je často náročné, střetávají se rozdílné názory, výklady i možnosti předpisů. Výsledky nepřicházejí tak rychle, jak bychom si všichni přáli. To není stěžování si, ale pouhé konstatování reálných možností.

K řešení zeleně v územním plánu se vyjadřuje více dotčených orgánů určených k ochraně veřejných zájmů. Zeleň jako každé komplexní téma je spojována s očekáváním, co všechno bude územním plánem „zařizováno“ a „nařizováno“.

Některá očekávání jsou nereálná prostě proto, že nevycházejí z účelu a možností územního plánování. Územní plán např. nemá a ani nemůže mít „evidenční“ účel, požadovaný některými dotčenými orgány (např. na pozemcích zemědělského půdního fondu „vyznačit“ plochu zemědělskou).

Účelem územního plánu je na základě znalostí možností, limitů a problémů v území, ale i potřeb (veřejných i soukromých) stanovit, kde a za jakých podmínek je účelné a potřebné provést/umožnit změnu v území [viz § 2 odst. 1 písm. a) stavebního zákona], která bude povolována příslušným správním rozhodnutím. Na základě územního plánu (i ostatní územně plánovací dokumentace) lze v území reálně prosadit pouze takové změny, které budou mít svého investora. V případě nápravy např. problémů odstranění erozí, způsobených nevhodným hospodařením s půdou nebo vodou v krajině nebo vytvoření/zlepšení podmínek pro rozvoj a ochranu zeleně takovýto investor zpravidla schází. Bez ohledu na to půjde v řešení zeleně v územním plánování vždy o vytvoření vhodných podmínek a o jejich dlouhodobou ochranu.

*Ing. arch. Martin Tunka, CSc.
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*

ENGLISH ABSTRACT

On the problems of greenery in physical planning; response of a representative of the Ministry for Regional Development to Areas of greenery in spatial plans, by Martin Tunka

The article reflects the problems of greenery in spatial plans from the viewpoint of the central administration authority in physical planning, which is the Ministry for Regional Development of the Czech Republic, in reaction to the previous contribution, Areas of greenery in spatial plans.